

คู่มือ

การปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์

โดย

นายวิเชียร สุวรรณมาก
นิติกร ๕

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นิติกร ๖ ว

กองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน

06536

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ว 12.05.6
1554ก

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

06536

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ ฝ่ายพิจารณาอุทธรณ์และคดี กองกฎหมาย และข้อพิพาทแรงงาน จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน ตลอดจนผู้สนใจ ได้ทราบรายละเอียด เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่า ยังไม่มีผู้ใดรวบรวมและเรียบเรียงขั้นตอนการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ไว้อย่างเป็นระบบ ผู้จัดทำจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านมา รวบรวมและเรียบเรียงเป็นคู่มือดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ของกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน ตลอดจนผู้สนใจสามารถเข้าใจและนำไปใช้ปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน และผู้สนใจทั่วไป

นายวิเชียร สุวรรณมาก

เมษายน ๒๕๔๓

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ สาเหตุและที่มาของการอุทธรณ์	
- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.๒๕๐๗	๔
- พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๓	๗
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙	๙
- พระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๑๗	๑๔
- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗(หมวด ๓ ทวิ ว่าด้วยสถานทดสอบฝีมือ)	๑๙
- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗	๒๒
- พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑	๓๑
- พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่ง คณะกรรมการคุ้มครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๖ ประกาศ คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๔ และ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔	๓๖
- พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓	๕๔
บทที่ ๓	
- ขั้นตอนการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่งานพิจารณาอุทธรณ์ กองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน	๕๙
- ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น	๕๙
- หาข้อเท็จจริงเพิ่ม	๖๐
- ประมวลข้อเท็จจริง	๖๑
- กลับกรองพิจารณาอุทธรณ์	๖๑
- ร่างคำวินิจฉัย	๖๑
- แจงคำวินิจฉัย	๖๑

- ติดตามผล ๖๒
- แผนภูมิแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานพิจารณาอุทธรณ์ ๖๓
- ตารางแสดงอุทธรณ์ตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ๖๔

บทที่ ๔

- ปัญหา - อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ๗๑

ภาคผนวก

- สำเนาคำสั่งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ที่ ๑๘/๒๕๕๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณาอุทธรณ์ ๗๔
- ตัวอย่างหนังสือให้ชี้แจงอุทธรณ์ ๗๖
- ตัวอย่างแบบคำให้การ ๗๗
- ตัวอย่างแบบใบต่อคำให้การ ๗๘
- ตัวอย่างหนังสือขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการประชุม
คณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณาอุทธรณ์ ๗๙
- ตัวอย่างหนังสือเชิญประธานกรรมการกลั่นกรองการ
พิจารณาอุทธรณ์ประชุม ๘๐
- ตัวอย่างหนังสือเชิญคณะกรรมการกลั่นกรองการ
พิจารณาอุทธรณ์ประชุม ๘๑
- ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมคณะกรรมการ
กลั่นกรองการพิจารณาอุทธรณ์ ๘๒
- ตัวอย่างระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการกลั่นกรอง
การพิจารณาอุทธรณ์ ๘๓
- ตัวอย่างใบลงลายมือชื่อกรรมการผู้มาประชุม ๘๔
- ตัวอย่างใบลงลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ๘๕
- ตัวอย่างใบสำคัญการจ่ายเงินค่าเครื่องดื่ม – อาหารว่าง ในการจัดประชุม ๘๖
- ตัวอย่างร่างคำวินิจฉัย ๘๗
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ๘๘
- ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้นายทะเบียนทราบ ๘๙

บทที่ ๑

บทนำ

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๖ โดยการผลักดันของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) เป็นกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม มีภารกิจหน้าที่ในการให้บริการประชาชนทั้งด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกกลุ่มทุกวัยตั้งแต่เด็กจนถึงคนชราโดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของประชาชนที่พึงได้รับจากภาครัฐ มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบปฏิบัติงาน ดังนี้

กรมประชาสงเคราะห์

ให้บริการสงเคราะห์และจัดสวัสดิการผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ เด็ก สตรีบางประเภท คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ประสบสาธารณภัย ครอบครัวผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ชาวเขา และผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาเอดส์ โดยใช้กฎหมายต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พ.ศ. ๒๔๗๙
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑
- พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ. ๒๔๘๘
- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗
- พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑
- พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓
- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
- พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐
- พระราชบัญญัติการฉาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗
- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ พ.ศ. ๒๕๑๕ (ว่าด้วยการสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

พัฒนาฝีมือแรงงานใหม่ แรงงานในระบบการจ้างงาน และแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง ว่างงาน โดยใช้กฎหมายต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกอาชีพ พ.ศ. ๒๕๓๗
- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติจัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ หมวด ๓ ทวิ ว่าด้วย สถานทดสอบฝีมือ

กรมการจัดหางาน

มีภาระกิจหลักที่สำคัญ ดังนี้

1. ให้บริการจัดหางานในประเทศเพื่อส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานได้มีงานทำ มีรายได้ที่เหมาะสม รับรู้ข่าวสารตลาดแรงงาน ลดปัญหาการว่างงาน การขาดแคลนแรงงาน
2. บริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ โดยกำกับดูแลการจัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศตลอดจนคุ้มครองสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แรงงานไทยได้รับค่าจ้างที่เป็นธรรม มีสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานที่เหมาะสม
3. ควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว โดยดูแลตรวจสอบ และควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว
4. บริการแนะแนวอาชีพให้นักเรียน นักศึกษา ผู้อยู่ในวัยทำงานและผู้ที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มีความรู้และทราบความถนัดในการประกอบอาชีพของแต่ละบุคคล
5. ให้การคุ้มครองคนหางาน เพื่อป้องกันมิให้คนหางานถูกหลอกลวงถูกเอารัดเอาเปรียบจากบริษัทจัดหางาน หรือผู้เป็นนายหน้าจัดหางาน

ทั้งนี้ โดยใช้กฎหมายต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- พระราชบัญญัติสงเคราะห์อาชีพแก่คนไทย พ.ศ. ๒๕๕๕
- พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑
- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คุ้มครองสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานด้านค่าจ้าง สวัสดิการและความปลอดภัย
ในการทำงาน โดยใช้กฎหมายต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๕๖ ประกาศคณะ
รักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติฉบับที่ ๕๔ และพระราชบัญญัติ
แรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๓
- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑

สำนักงานประกันสังคม

ดูแลและให้สิทธิประโยชน์แก่คนงาน กรณีเจ็บป่วย ทั้งเนื่องจากการทำงาน
และมีไข้เนื่องจากการทำงาน โดยมีกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม โดยใช้
กฎหมายต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.๒๕๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัติประกันสังคม(ฉบับที่ ๒)พ.ศ.๒๕๓๗ พระราชบัญญัติประกัน
สังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.๒๕๓๗

บทที่ ๒

สาเหตุและที่มาของการอุทธรณ์

สาเหตุและที่มาของการอุทธรณ์ โดยทั่วไป เกิดจากบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมใช้ในการปฏิบัติงาน โดยบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ ขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ ควบคุม กำกับ การดูแล ผู้อยู่ในบังคับของกฎหมายนั้น ๆ ให้ปฏิบัติเป็นไปตามที่กฎหมาย นั้น ๆ กำหนด หากมีการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ก็จะมีการกำหนดสภาพบังคับ กล่าวคือ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ผู้รักษาการ ตามกฎหมายนั้น ๆ ระวัง เพิกถอน ยกเลิกสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลผู้ฝ่าฝืน ในขณะที่เดียวกัน เพื่อป้องกันการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่อาจจะใช้อำนาจเกินขอบเขตหรือ ใช้ดุลยพินิจไม่ถูกต้อง ก็เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลร้ายจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบ ท้วงติง ขอให้ทบทวนการใช้อำนาจ โดยสามารถนำกรณีพิพาทอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคม หรือปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาวินิจฉัย สั่งการ อีกครั้ง เป็นการลดการใช้สิทธิทางศาลสถิตยุติธรรม โดยการ ใช้กระบวนการตามกฎหมายของฝ่ายบริหาร

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับ ผลร้ายอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายในกรณีต่าง ๆ ซึ่งจะอธิบายพอสังเขป ดังนี้

- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้ที่อยู่ใน ระหว่างการศึกษาและพักอาศัยในหอพักของเอกชน และควบคุมการจัดตั้งหอพักของเอกชน ซึ่งโดยทั่วไปเจ้าของหอพักมักจะดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ในการค้ามากกว่าจะคำนึงถึง สวัสดิภาพของผู้พักอาศัย อันอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ผิดศีลธรรมอันดีหรือเป็นภัย ต่อประเทศชาติ พระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญพอสังเขป ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้ตั้งหอพัก
- (๒) นายทะเบียนไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก
- (๓) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก
- (๔) นายทะเบียนไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก

ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ภายในสามสิบวัน ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติใน มาตรา ๑๓ มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการไม่อนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

๒. นิยามศัพท์

- (๑) "หอพัก" หมายความว่า สถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) "ผู้พัก" หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและเข้าอยู่ในหอพักโดยให้ทรัพย์สินตอบแทน
- (๓) "เจ้าของหอพัก" หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหอพัก
- (๔) "ผู้จัดการหอพัก" หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินกิจการหอพัก
- (๕) "นายทะเบียน" ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ในจังหวัดอื่นหมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่หอพักตั้งอยู่
- (๖) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. หอพักที่อยู่ในความควบคุมคือ

- (๑) เป็นสถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรับผู้พักตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป
- (๒) ผู้พักอยู่ในหอพักโดยให้ทรัพย์สินตอบแทน
- (๓) ผู้พักเป็นผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา โดยไม่รวมถึงหอพักของโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งต้องอยู่ในบริเวณของโรงเรียนและรับเฉพาะนักเรียนของโรงเรียนนั้นเข้าพัก
- (๔) ไม่ใช่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม

๔. การตั้งหอพักและการจัดการหอพัก จะต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนคือ อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดต่าง ๆ ภายในเงื่อนไข ดังนี้

- (๑) ผู้ขออนุญาตตั้งหอพักจะต้องเป็นเจ้าของหอพัก การดำเนินกิจการหอพักจะต้องมีผู้จัดการหอพักซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าของหอพัก และเจ้าของหอพัก ผู้จัดการหอพักต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหากฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา
- (๒) เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ใบอนุญาตตั้งหอพักและจัดการหอพักใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่อนุญาต
- (๓) เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักจะต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย หากฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา

๕. หอพักมี ๒ ประเภท คือ หอพักชายและหอพักหญิง โดยจะต้องมีป้ายคำว่า "หอพัก" ชื่อหอพักแสดงไว้ในที่เปิดเผย และหอพักต้องมีสมุดทะเบียนผู้พักตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนหอพักต้องมีสภาพถูกสุขลักษณะด้วย

๖. อำนาจหน้าที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ คือ

- (๑) นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในหอพักในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจตราควบคุมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในกรณีจำเป็นก็มีอำนาจเข้าไปตรวจได้ทุกเวลา

- (๒) นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ของหอพักหรือผู้จัดการหอพักจัดการหรือแก้ไขหอพัก หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด
- (๓) นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหอพักหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ถ้าเจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพักไม่ปฏิบัติการตามคำสั่งนายทะเบียนหรือขาดคุณสมบัติ หรือดำเนินการหอพักเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยศีลธรรมอันดี หรือเป็นภัยต่อประเทศชาติ

- พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓

เดิมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เกิดขึ้นระหว่างเครือญาติและผู้รู้จักคุ้นเคย ต่อมาได้แพร่ขยายออกไปสู่บุคคลภายนอกทั้งคนไทยและต่างประเทศ จึงต้องกำหนดเงื่อนไขการรับบุตรบุญธรรมเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็ก ป้องกันการค้าเด็กในรูปของการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และคุ้มครองประโยชน์ของบิดามารดาของเด็ก ตลอดจนผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พระราชบัญญัตินี้กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนอนุญาตให้ไปจดทะเบียนรับเป็นเด็กบุตรบุญธรรม พอสรุปได้ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์มีคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตให้ดำเนินการ เพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
- (๒) อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ดำเนินการ เพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

ให้องค์การดังกล่าวที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือ องค์การที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตฯ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวแล้วแต่กรณีเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ทั้งนี้เป็นไปตามสิทธิในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๘ ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้องค์การสวัสดิภาพเด็กได้รับอนุญาตตามมาตรา ๗ ให้อธิบดีแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลไปยังองค์การสวัสดิภาพเด็กนั้นโดยไม่ชักช้า องค์การสวัสดิภาพเด็กมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีองค์การสวัสดิภาพเด็ก ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ แล้วฝ่าฝืนเงื่อนไขในการอนุญาต หรือกระทำการเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือต่อสวัสดิภาพเด็ก อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตได้ และนำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒. นิยามศัพท์

- (๑) "เด็ก" หมายความว่า ผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (๒) "องค์การสวัสดิภาพเด็ก" หมายความว่า มูลนิธิ สมาคม หรือองค์การที่ก่อตั้งตามกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์เด็กและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม
- (๓) "ศาล" หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน หรือศาลจังหวัดในท้องที่ที่ไม่มีศาลเด็กและเยาวชน
- (๔) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์
- (๖) "คณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม"

๓. การดำเนินการเพื่อให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมมีได้เฉพาะกรมประชาสงเคราะห์ หรือส่วนราชการที่กรมประชาสงเคราะห์มอบหมาย หรือองค์การสวัสดิภาพเด็กที่ได้รับอนุญาต

๔. ให้มีคณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม มีอำนาจหน้าที่ออกระเบียบข้อบังคับและวิธีปฏิบัติ มีมติในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พิจารณาปัญหาและให้คำแนะนำในเรื่องการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม โดยมีศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในกรมประชาสงเคราะห์ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

๕. ผู้ประสงค์จะขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ถ้ามีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ หรือต่างประเทศให้ยื่นคำขอต่ออธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ส่วนในจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ และความเหมาะสมของผู้ขอแล้ว ให้อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ พิจารณาว่าควรให้รับเด็กไปทดลองเลี้ยงดูหรือไม่

ถ้ามีคำสั่งว่าไม่ควรนำเด็กไปทดลองเลี้ยงดู ผู้ขออาจอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลได้ โดยคำสั่งศาลชั้นต้นเป็นที่สุด

ถ้ามีคำสั่งว่าให้ทดลองเลี้ยงดู ให้ผู้ขอรับเด็กไปทดลองเลี้ยงไม่น้อยกว่าหกเดือน อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ อาจมีคำสั่งให้เลิกการทดลองเลี้ยงดูได้ ถ้าผู้ขอไม่เหมาะสมที่จะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ผู้ขออาจอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลได้ โดยคำสั่งศาลชั้นต้นเป็นที่สุด

เมื่อทดลองเลี้ยงดูครบกำหนดแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ถ้าคณะกรรมการสั่งอนุมัติให้ผู้ขอไปจดทะเบียนตามกฎหมาย ถ้าไม่อนุมัติผู้ขออุทธรณ์คำสั่งต่อศาลได้ คำสั่งศาลชั้นต้นเป็นที่สุด

ในส่วนขององค์การสวัสดิภาพเด็กในที่นี้ หมายถึง มูลนิธิ สมาคม หรือองค์การที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์เด็กและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม หากมูลนิธิ สมาคมหรือองค์การดังกล่าวข้างต้นประสงค์จะดำเนินการให้มีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙

ด้วยปรากฏว่าผู้ค้าประเวณี โดยทั่วไปมักจะเป็นผู้ซึ่งด้อยสติปัญญาและการศึกษา จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ กล่าวคือ ควรได้รับการอบรม ฟื้นฟูจิตใจ การบำบัดรักษาโรค การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ไปพร้อม ๆ กับการปราบปรามการค้าประเวณี และกำหนดบทลงโทษผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีบุคคลผู้แสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี ตลอดจนกำหนดความคิดในการโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำต่อสื่อมวลชนในการค้าประเวณี พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.๒๕๓๙ มีสาระสำคัญในเรื่องดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ไม่อนุญาตให้ตั้งสถานแรกรับ
- (๒) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ไม่อนุญาตให้ตั้งสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ
- (๓) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์สั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งสถานแรกรับ
- (๔) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์สั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

ผู้ขออนุญาต หรือ ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตสามารถอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ ตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๗ เมื่ออธิบดีอนุญาตให้ตั้งสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพแล้วให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๘

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาต ให้ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่อนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

มาตรา ๓๐ มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๖ ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต่อรัฐมนตรีเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต และในระหว่างรอการวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ดำเนินการต่อไปได้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีเป็นที่สุด

๒. นิยามศัพท์

- (๑) "การค้าประเวณี" หมายความว่า การยอมรับการกระทำชำเรา หรือ การยอมรับการกระทำอื่นใด หรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในกามารมณ์ของผู้อื่นอันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ
- (๒) "สถานการค้าประเวณี" หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย

- (๓) "สถานแรกรับ" หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้นหรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อรับผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพไว้เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาวิธีการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล
- (๔) "สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ" หมายความว่า สถานที่ที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น หรือสถานที่ที่มูลนิธิ สมาคม หรือสถาบันอื่นจัดตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาอาชีพแก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) "การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ" หมายความว่า การอบรมฟื้นฟูจิตใจ การนำบัตรรักษาโรค การฝึกอบรมและการพัฒนาอาชีพ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต
- (๖) "กรรมการ" หมายความว่า กรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพหรือกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี
- (๗) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๘) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์
- (๙) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓. การดำเนินการคุ้มครองและการพัฒนาอาชีพ มีดังนี้
- (๑) ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ เรียกโดยย่อว่า ก.ค.อ. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นประธาน กรรมการและกรรมการอื่น ๆ โดยมีหน้าที่ในการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพของผู้ค้าประเวณี
- (๒) ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า ก.ค.อ. จังหวัด โดยมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน และเสนอแนะต่อ ก.ค.อ.
- (๓) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพในกรมประชาสงเคราะห์ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.ค.อ.

(๔) ให้มีสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ กล่าวคือ

(ก) สถานแรกรับ คือ สถานที่ราชการหรือเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ให้จัดตั้งขึ้น เพื่อพิจารณาวิธีการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมสำหรับแต่ละบุคคล มีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน และพิจารณาจัดส่งตัวไปยังสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บุคคลที่จะถูกส่งตัวมาสถานแรกรับ คือ

- ผู้กระทำความผิด ตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี และเกินกว่า ๑๘ ปี แต่สมัครใจ เมื่อพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับแล้วส่งมา

- ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ที่อายุไม่เกิน ๑๘ ปี และเกินกว่า ๑๘ ปี แต่สมัครใจ และศาลเห็นสมควรให้การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ โดยรับเข้าสถานแรกรับ

(ข) สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ คือ สถานที่ราชการหรือเอกชนซึ่งได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ให้จัดตั้งขึ้น เพื่อคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ แก่ผู้รับการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพต่อจากสถานแรกรับมีกำหนดเวลาไม่เกิน ๒ ปี เมื่อครบกำหนดให้จัดส่งบุคคลนั้นกลับไปยังถิ่นที่อยู่หรือภูมิลำเนาของผู้นั้น

๔. บทกำหนดโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

(๑) ผู้ที่ติดต่อ ชักชวน บุคคล ตามถนนหรือสาธารณะสถาน เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและนำอันอายุหรือเด็ตร้อนรำคาญแก่สาธารณะชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

(๒) ผู้มีสุมในสถานการค้าประเวณี เพื่อการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๓) ผู้โฆษณาหรือรับโฆษณา ชักชวน หรือแนะนำด้วยเอกสาร สิ่งพิมพ์ เพื่อการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ผู้กระทำชานา หรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่น แก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ในสถานการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท

- กระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท
- (๕) ผู้เป็นธุระจัดหาเพื่อให้บุคคลอื่นกระทำการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท
 - กระทำต่อบุคคลที่อายุเกินกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท
 - กระทำต่อบุคคลที่อายุไม่เกิน ๑๕ ปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท
 - ถ้าการกระทำเป็นการใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ให้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมหรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใด ระวางโทษหนักขึ้น ๑ ใน ๓ แล้วแต่กรณี
- (๖) บิดา มารดา หรือผู้ปกครองบุคคลซึ่งอายุไม่เกิน ๑๘ ปี มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๘ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท และหากรู้เห็นเป็นใจให้การค้าประเวณี พนักงานอัยการยื่นคำร้องศาลให้ถอนอำนาจปกครอง
- (๗) ผู้เป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท
 - กิจการหรือสถานค้าประเวณีมีบุคคลอายุเกินกว่า ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสามแสนบาท หรือมีเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท
- (๘) ผู้ใดหน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพ หรือขู่เชิญด้วยประการใด เพื่อให้ผู้อื่นรับทำการค้าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท ถ้าการกระทำเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ
 - ได้รับความเสียหายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต
 - ถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

ผู้สืบสนุนในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษตามบทบัญญัตินี้ ด้วย และหากผู้กระทำความผิดหรือผู้สืบสนุนเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ในสถานแรกรับหรือสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท

การควบคุมตัวผู้ต้องหา ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือพิจารณาตัดสินของศาล อาจขอให้กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้ดูแลได้

๕. พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ ๒ ประการ คือ

- (๑) เข้าไปในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการในเวลากลางวันและกลางคืน เพื่อตรวจตราการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ
- (๒) นำผู้ถูกล่อลวงหรือถูกบังคับให้ค้าประเวณีซึ่งยินยอมให้นำตัวไปรับ การคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ ส่งพนักงานสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินการ

พระราชบัญญัติการฉกฉวยเงินสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗

พระราชบัญญัติการฉกฉวยเงินสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมการดำเนินกิจการของสมาคมฉกฉวยเงินสงเคราะห์ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) นายทะเบียนกลาง หรือ นายทะเบียนประจำท้องที่ แล้วแต่กรณีไม่รับจดทะเบียนสมาคมการฉกฉวยเงินสงเคราะห์
- (๒) นายทะเบียนกลาง หรือ นายทะเบียนประจำท้องที่ แล้วแต่กรณีไม่รับจดทะเบียนข้อบังคับ หรือไม่รับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับสมาคมการฉกฉวยเงินสงเคราะห์
- (๓) นายทะเบียนกลาง หรือ นายทะเบียนประจำท้องที่ แล้วแต่กรณีมีคำสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ของสมาคมการฉกฉวยเงินสงเคราะห์
- (๔) นายทะเบียนกลาง หรือ นายทะเบียนประจำท้องที่ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งให้เลิกสมาคมการฉกฉวยเงินสงเคราะห์

ผู้ขอจดทะเบียนสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์หรือผู้ขอจดทะเบียนข้อบังคับสมาคม การสถาปนากิจสงเคราะห์ ผู้ขอจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับสมาคมการสถาปนากิจสงเคราะห์ หรือ กรรมการของสมาคมการสถาปนากิจสงเคราะห์มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของ นายทะเบียนกลาง หรือ คำสั่งของนายทะเบียนประจำท้องที่นั้น ๆ เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้ตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติการสถาปนากิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้วแต่กรณี ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๑๒ ในการขอจดทะเบียนนั้น ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ มีข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๑๔ และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อ กฎหมายและวัตถุประสงค์ของการสถาปนากิจกับทั้งผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ทุกคน เป็นผู้มีหลักฐานสมควรแก่วัตถุประสงค์ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ ให้ นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวงให้แก่สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า จะรับจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งมิได้ ให้นายทะเบียน มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า ผู้ขอจดทะเบียนใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อปลัดกระทรวงได้โดย ทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๘ การประชุมใหญ่ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ถ้าได้นัดหรือ เรียกประชุมกัน หรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เพิกถอน มติที่ประชุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในการประชุมที่ได้เรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อ กฎหมาย หรือข้อบังคับของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์นั้นเสียได้ การร้องขอให้เพิกถอนมติ ของที่ประชุมใหญ่นี้ ถ้าสมาชิกเป็นผู้ร้องขอต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุม ใหญ่ลงมติ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่กรรมการของ สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ คนหนึ่งคนใดมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้โดยทำ เป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ กรรมการคนหนึ่งคนใดของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ที่นายทะเบียนสั่งเลิกตามมาตรา ๕๕ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อ นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งและให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยัง ปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

๒. นิยามศัพท์

- (๑) "การสถาปนากิจสงเคราะห์" หมายความว่า กิจการที่บุคคลหลายคนตกลงเข้ากันเพื่อทำการสงเคราะห์ ซึ่งกันและกันในการจัดการศพ หรือจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ตกลงเข้ากันนั้น ซึ่งถึงแก่ความตาย และมีได้ประสงค์จะหากำไรเพื่อแบ่งปันกัน
- (๒) "สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์" หมายความว่า สมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการสถาปนากิจสงเคราะห์
- (๓) "เงินค่าสมัคร" หมายความว่า เงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์
- (๔) "เงินสงเคราะห์" หมายความว่า เงินที่สมาชิกร่วมกันออกช่วยเหลือเป็นค่าจัดการศพหรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิก ซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจการสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์
- (๕) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) "นายทะเบียน" หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ หรือนายทะเบียนสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ประจำท้องที่ แล้วแต่กรณี
- (๗) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์
- (๘) "ปลัดกระทรวง" หมายความว่า ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

๓. การฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ เป็นกิจการที่บุคคลหลายคนตกลงเข้ากันเพื่อทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในการจัดการศพ หรือจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ตกลงเข้ากันนั้น ซึ่งถึงแก่ความตายและมีได้ประสงค์จัดหาทำไรเพื่อแบ่งกัน โดยมีสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์เป็นผู้ดำเนินการกิจการแทนบุคคลเหล่านั้น

๔. การดำเนินการของสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ แบ่งการดำเนินการออกเป็น ๒ รูปแบบ กล่าวคือ

- (๑) กรณีของประชาชนทั่วไปจะยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์นั้นจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๒) กรณีของส่วนราชการ องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ที่จะดำเนินการฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ของส่วนราชการองค์การของรัฐและรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติการฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗

๕. การจัดตั้งสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์

- (๑) การขอจดทะเบียนสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ ให้เริ่มก่อนการจัดตั้งสมาคม จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ยื่นคำขอต่อทะเบียนประจำท้องที่หรือนายทะเบียนกลาง
- (๒) สมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียน และเมื่อได้จดทะเบียนแล้วสมาคมมีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (๓) สมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์จะมีวัตถุประสงค์นอกการฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ไม่ได้
- (๔) การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์ จะกระทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่

๖. การดำเนินการกิจการสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์

- (๑) ให้สมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการของสมาคมฉกฉวยกิจการสงเคราะห์
- (๒) การตั้งกรรมการและเปลี่ยนแปลงกรรมการให้ทำได้โดยมติที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียน

- (๓) ห้ามมิให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เก็บเงินอื่นใดจากสมาชิกนอกเหนือจากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุง และเงินสงเคราะห์
- (๔) กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมแต่อาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ได้ หากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์วางระเบียบไว้ให้จ่ายได้ แต่ต้องทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่
- (๕) ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการโดยวิธีใด ๆ ที่คล้ายคลึงกันให้ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งยังไม่ได้จดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย
- (๖) ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้บุคคลเข้าเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ไม่ว่าจะเป็เงินจ้างหรือค่าใช้จ่ายอื่น

๗. การควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

(๑) สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ต้องดำเนินการดังนี้

- ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกและส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกให้แก่ นายทะเบียน
- ต้องจัดให้มีบัญชีแสดงฐานะการเงิน
- ต้องทำบัญชีงบดุลและส่งสำเนางบดุล

(๒) ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ และมีอำนาจ

- เข้าไปในสำนักงานของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ในเวลา ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
- สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ส่งหรือแสดงบัญชีและเอกสารของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์
- สอบถามกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอบถาม เพื่อแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

๘. การเลิกสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์

สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ ย่อมเลิกตามกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ประชุมใหญ่ของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ลงมติให้เลิก
- (๒) นายทะเบียนสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์สั่งให้เลิก
- (๓) ศาลสั่งให้เลิก

๙. บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษทางอาญาแก่สมาคมสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ที่กระทำฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการอาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ นี้ และกรรมการของสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนผิดด้วย

- พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ (หมวด ๓ ทวิ ว่าด้วยสถานทดสอบฝีมือ)

โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศส่งคนหางานเข้ารับการทดสอบฝีมือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานประกาศกำหนดและได้เพิ่มหมวดทวิ ๓ ว่าด้วยสถานทดสอบฝีมือเพื่อกำหนดมาตรการในการควบคุมการดำเนินการทดสอบฝีมือ ซึ่งกำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่ออกใบอนุญาตดำเนินการทดสอบฝีมือแรงงาน
- (๒) อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานสั่งพักใช้ใบอนุญาตดำเนินการทดสอบฝีมือแรงงาน

ผู้รับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตดำเนินการทดสอบฝีมือแรงงานมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาต ตามมาตรา ๔๗ อัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๔๗ อัญญา โภการณํที่เอธึบศึกรมพัฒนาฝึมือแรงงานไม้ออกใบนอญญาต
หรือไม้อออายุใบนอญญาต ผู้อรับนอญญาตหรือผู้รับนอญญาตคําเนึนการทดสอบฝึมือมีสิทธึ
อุทธรณใต้อัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม้อนญญาต
คําวึเจ็ลยัของัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

๒. นิยามศัพท์

- (๑) "จัดหางาน" หมายความว่า ประกอบธุรกิจจัดหางานให้แก่คนหางาน
หรือหาลูกจ้างให้แก่นายจ้างโดยจะเรียกหรือรับคําบริการตอบแทน
หรือไม่ก็ตาม และให้หมายรวมถึงการเรียกเงินหรือทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดหางานให้คนหางาน
- (๒) "ค่าบริการ" หมายความว่า เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้เป็นคํา
ตอบแทนการจัดหางาน
- (๓) "ค่าใช้จําค่าบริการ" หมายความว่า ค่าใช้จําในการจัดหางาน
- (๔) "ผู้รับนอญญาต" หมายความว่า ผู้รับใบนอญญาตจัดหางานตามพระราช
บัญญัตินี้
- (๕) "ตัวแทนจัดหางาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้รับนอญญาตจดทะเบียนให้
เป็นตัวแทนจัดหางานตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) "สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานจัดหางานของผู้รับนอญญาต
- (๗) "คนหางาน" หมายความว่า บุคคลซึ่งประสงค์จะทำงานโดยเรียกหรือ
รับคําจ้างเป็นเงินหรือประโยชน์อย่างอื่น
- (๘) "ทดสอบฝึมือ" หมายความว่า การคําเนึนการใด เพื่อให้ทราบถึงฝึมือ
แรงงานของคนหางาน เพื่้อออกใบบรับรองผลการทดสอบให้คนหางาน
โดยจะเรียกหรือรับคําทดสอบฝึมือหรือไม่ก็ตาม
- (๙) "ฝึกงาน" หมายความว่า นายจ้างส่งลูกจ้างไปรับการเพิ่มพูนความรู้
- (๑๐) "ฝึมือ" หมายความว่า ทักษะหรือทักษะในการทำงานเพื่อให้การทำงานมี
ประสิทธิภัพเพิ่มขึ้น
- (๑๑) "กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่้อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานใน
ต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๒) "คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่้อ
ช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ
- (๑๓) "นายทะเบียน" หมายความว่า นายทะเบียนจัดหางานกลาง หรือนาย
ทะเบียนจัดหางานจังหวัดแล้วแต่กรณี

- (๑๔) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๕) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมการจัดหางาน
"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (๑๖) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. การดำเนินการทดสอบฝีมือ

การดำเนินการทดสอบฝีมือตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งเป็น ๒ กรณีได้แก่

- (๑) กรณีดำเนินการสถานทดสอบฝีมือโดยรัฐ ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการทดสอบฝีมือคนหางานได้ โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตและให้เรียกเก็บค่าทดสอบฝีมือคนหางานได้ครั้ง ๕๐๐ บาท
- (๒) การดำเนินการทดสอบฝีมือโดยเอกชนได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดให้ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานเอกสารที่กำหนดและต้องเป็นสถานทดสอบฝีมือคนหางานที่มีความพร้อมและความเหมาะสมในด้านอาคาร สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งจำเป็นในการทดสอบฝีมือคนหางานในแต่ละสาขาอาชีพ

เมื่อได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานแล้ว ผู้รับอนุญาตต้องจัดให้ผู้ควบคุมการทดสอบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานประกาศกำหนด

การทดสอบฝีมือคนหางาน ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตเรียกหรือรับเงินค่าทดสอบหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากคนหางาน นอกจากค่าทดสอบฝีมือตามอัตราที่อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด

พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

เดิมมีพระราชบัญญัติจัดหางาน พ.ศ. ๒๕๑๑ บังคับใช้เกี่ยวกับการจัดหางาน จนกระทั่งได้มีการประกอบธุรกิจในการจัดส่งคนหางานไปทำงานในต่างประเทศจำนวนมากขึ้น และมีการหลอกลวงคนงาน จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดหางาน พ.ศ. ๒๕๑๑ มาเป็นพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตจัดหางาน
- (๒) นายทะเบียน ไม่ต่ออายุใบอนุญาตจัดหางาน
- (๓) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้ย้ายสำนักงานจัดหางาน
- (๔) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานชั่วคราว
- (๕) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้เปลี่ยนผู้จัดการ
- (๖) นายทะเบียนสั่งพักใช้ใบอนุญาตจัดหางาน
- (๗) นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดหางาน

ผู้ขออนุญาตจัดหางาน หรือ ผู้รับอนุญาตจัดหางาน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งได้ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งบัญญัติว่า

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต ไม่อนุญาตให้ย้ายสำนักงาน ไม่อนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานชั่วคราว หรือไม่อนุญาตให้เปลี่ยนผู้จัดการ ผู้ขออนุญาตหรือ ผู้รับอนุญาตจัดหางานในประเทศมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่อนุญาตหรือพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘ วรรคสี่หรือ มาตรา ๑๐ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๗ ให้เอาบทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคสาม และวรรคสี่ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และ

มาตรา ๒๗ วรรคสองในหมวด ๒ ว่าด้วยการจัดหางานในประเทศ มาใช้บังคับการจัดหางาน
ในต่างประเทศโดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ผู้รับอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมี
สิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้
ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

๒. คำนิยาม

- (๑) "จัดหางาน" หมายความว่า ประกอบธุรกิจจัดหางานให้แก่คนหางาน
หรือหาลูกจ้างให้แก่นายจ้างโดยจะเรียกหรือรับค่าบริการตอบแทนหรือ
ไม่ก็ตามและให้หมายความรวมถึงการเรียกเงินหรือทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใดเพื่อจัดหางานให้คนหางาน
- (๒) "ค่าบริการ" หมายความว่า เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้เป็นการ
ตอบแทนการจัดหางาน
- (๓) "ค่าใช้จ่ายบริการ" หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดหางาน
- (๔) "ผู้รับอนุญาต" หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตจัดหางานตามพระราช
บัญญัตินี้
- (๕) "ตัวแทนจัดหางาน" หมายความว่า ผู้ซึ่งผู้รับอนุญาตจดทะเบียนให้
เป็นตัวแทนจัดหางานตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) "สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานจัดหางานของผู้รับอนุญาต
- (๗) "คนหางาน" หมายความว่า บุคคลซึ่งประสงค์จะทำงานโดยเรียกหรือ
รับค่าจ้างเป็นเงินหรือประโยชน์อย่างอื่น
- (๘) "กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานใน
ต่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๙) "คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนเพื่อ
ช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ
- (๑๐) "นายทะเบียน" หมายความว่า นายทะเบียนจัดหางานกลาง หรือนาย
ทะเบียนจัดหางานจังหวัดแล้วแต่กรณี

- (๑๑) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๒) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมการจัดหางาน
- (๑๓) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ลักษณะของการจัดหางาน มี ๒ ลักษณะ คือ

- (๑) จัดหางานโดยรัฐ เป็นการบริการจัดหางานของรัฐให้แก่คนหางาน โดยไม่มีการเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายแต่อย่างใดทั้งสิ้น ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานจัดหางานขึ้นในกรมการจัดหางาน มีอธิบดีกรมการจัดหางานเป็นนายทะเบียนจัดหางานกลาง และจัดตั้งสำนักงานทะเบียนจัดหางานจังหวัดขึ้นทุกจังหวัด ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียนจัดหางานจังหวัด
- (๒) จัดหางานโดยภาคเอกชน เป็นการดำเนินการประกอบธุรกิจจัดหางานให้แก่คนหางานหรือหาลูกจ้างให้แก่นายจ้าง โดยมีการเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายจากคนหางาน แต่ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนจัดหางานก่อน

๔. ประเภทและคุณสมบัติของการขออนุญาตการจัดหางาน

ตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน(ฉบับที่ ๒)พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดประเภทและคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตจัดหางานและแบ่งธุรกิจจัดหางานไว้ ๒ ประเภท คือ

(๑) การจัดหางานในประเทศ

ผู้ขออนุญาตจัดหางานในประเทศจะต้องมีสัญชาติไทย และมีหลักประกันเป็นจำนวนเงินหนึ่งแสนบาท วางไว้กับนายทะเบียน เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตจัดหางานดังกล่าวเป็นนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีสัญชาติไทย และมีผู้จัดการซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๒) การจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ

ผู้ขออนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ จะต้องเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด มีทุนจดทะเบียนและชำระแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท มีผู้จัดการซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ และมีหลักประกันเป็นจำนวนเงินห้าล้านบาทวางไว้กับนายทะเบียนจัดหางานกลาง เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๕. ลักษณะสถานที่จัดตั้งสำนักงานจัดหางาน

ผู้ขออนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศจะจัดตั้งสำนักงาน ณ โรงแรม หอพัก สถานบริการ โรงรับจำนำ สถานที่จัดให้มีการเล่นการพนันเป็นปกติธุระหรือสถานที่ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดไว้ดังต่อไปนี้ไม่ได้

- สถานที่ที่สำนักงานจัดหางานตั้งอยู่แล้ว
- สถานศึกษา ศาสนสถาน สถานพยาบาล สถานสงเคราะห์ สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานพักฟื้น มุสลิมิ สมาคม สโมสร ร้านค้าของเก่า หรือสถานที่ซึ่งคับแคบไม่เหมาะสมหรือสถานที่ประกอบกิจการอื่นซึ่งไม่อาจแยกเป็นส่วนได้

๖. การใช้ชื่อในการประกอบธุรกิจ

เมื่อผู้รับอนุญาตจัดหางานได้รับอนุญาตจัดหางานแล้ว กรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องใช้ชื่อในธุรกิจซึ่งมีคำว่า " สำนักงานจัดหางาน" และในกรณีที่นิติบุคคลต้องใช้ชื่อในธุรกิจซึ่งมีคำว่า " ห้างหุ้นส่วนจัดหางาน" หรือ "บริษัทจัดหางาน" นำหน้าชื่อ

๗. ระยะเวลาการอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตจัดหางาน

ใบอนุญาตจัดหางานเมื่ออายุ ๒ ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตจัดหางานที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจจัดหางานต่อไป จะต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่านายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

๘. การเรียกหรือรับค่าบริการและค่าใช้จ่ายในการจัดหางาน

- (๑) ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานในประเทศ และเพื่อไปทำงานในต่างประเทศเรียกหรือรับเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใด จากคนหางานนอกจากค่าบริการหรือค่าใช้จ่าย
- (๒) ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานในประเทศเรียกหรือรับค่าบริการหรือ ค่าใช้จ่ายก่อนที่นายจ้างจะรับคนหางานเข้าทำงานและจ่ายค่าจ้างเป็น ครั้งแรกแล้ว ทั้งนี้ให้เรียกและรับค่าบริการได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของ ค่าจ้างรายเดือนที่คนหางานจะได้รับจากนายจ้างในเดือนแรก หรือใน ระยะเวลา ๓๐ วันแรกที่คนหางานเข้าทำงาน
- (๓) ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ เรียกหรือ รับค่าบริการจากคนหางานไว้เป็นการล่วงหน้าเกิน ๓๐ วัน ก่อนเดินทาง หากมีเหตุจำเป็นอาจร้องขอต่อนายทะเบียนจัดหางานกลางเพื่อ ขยายระยะเวลาดังกล่าวได้เพียงครั้งเดียวไม่เกิน ๓๐ วัน การเรียก หรือรับเงินกระทำได้เฉพาะงานตามสัญญาที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี แล้วเท่านั้น ทั้งนี้ให้เรียกหรือรับค่าบริการจากคนหางานได้ไม่เกิน จำนวนค่าจ้างรายเดือนที่คนหางานจะได้รับจากนายจ้างในเดือนแรก หรือในระยะเวลา ๓๐ วันแรกที่คนหางานเข้าทำงานสำหรับสัญญาจ้าง ที่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ในกรณีสัญญาจ้างมีระยะเวลา น้อยกว่า ๑ ปี ให้ลดค่าบริการลงตามส่วนและจะเรียกหรือรับค่าใช้จ่ายเท่าที่ จ่ายจริงตามรายการจากคนหางานได้ไม่เกินอัตราที่กำหนด
- (๔) ผู้รับอนุญาตจัดหางานในประเทศและเพื่อไปทำงานในต่างประเทศเมื่อ รับค่าบริการและหรือค่าใช้จ่ายจากคนหางานแล้วต้องออกใบรับเงินค่า บริการและค่าใช้จ่ายตามแบบที่อธิบดีกำหนดให้แก่คนหางาน

๙. การเดินทางไปทำงานในต่างประเทศแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

- (๑) คนหางานเดินทางไปทำงานในต่างประเทศด้วยตนเองโดยไม่จัดทำ สัญญาจัดหางานกับผู้รับอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่าง ประเทศ ซึ่งคนหางานดังกล่าวต้องแจ้งให้อธิบดีทราบตามแบบที่ อธิบดีกำหนดก่อนเดินทางไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน
- (๒) นายจ้างในประเทศพาลูกจ้างไปทำงานในต่างประเทศโดยได้รับ อนุญาตจากอธิบดีกรมการจัดหางานตามมาตรา ๔๘

- (๓) ผู้รับอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศเป็นผู้จัดส่งคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ
- (๔) กรมการจัดหางานเป็นผู้จัดส่ง กล่าวคือ เมื่อนายจ้างในต่างประเทศต้องการคนหางานไทยไปทำงาน ก็สามารถร้องขอให้กรมการจัดหางานประกาศรับสมัครคนหางานให้ โดยนายจ้างเป็นผู้คัดเลือกในชั้นสุดท้ายพร้อมทั้งตกลงทำสัญญาจ้าง

๑๐. การฝึกงานในต่างประเทศ

นายจ้างในประเทศซึ่งมีความประสงค์จะส่งลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการตามวัตถุประสงค์ของตนไปฝึกงานในต่างประเทศต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) การส่งไปฝึกงานไม่เกินสี่สิบห้าวัน ต้องแจ้งให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนดก่อนลูกจ้างเดินทางออกนอกราชอาณาจักร
- (๒) กรณีตาม (๑) ถ้าลูกจ้างได้รับเงินเดือนหรือประโยชน์ที่จะพึงได้รับในต่างประเทศต่ำกว่าอัตราและหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายก่อน
- (๓) การส่งไปฝึกงานเกินสี่สิบห้าวัน ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายก่อน

๑๑. การควบคุมการเดินทางออกไปทำงานนอกราชอาณาจักร

- (๑) คนหางานซึ่งเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางออกไปตามด่านตรวจคนหางาน
- (๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ยี่ด่านตรวจคนหางานฯ มีอำนาจระงับการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรของคนหางานได้เท่าที่จำเป็นตามพหุติกรรมแห่งกรณี หากตรวจพบว่าคนหางานไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการจ้างแรงงานในต่างประเทศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้บันทึกเหตุที่ต้องระงับการเดินทางไว้ให้ชัดเจน และความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการระงับการเดินทางของคนหางานนั้น

๑๒. ความรับผิดชอบหลังจากจัดส่งคนหางานไปทำงาน

เมื่อผู้รับอนุญาตจัดหางานจัดส่งคนหางานให้แก่นายจ้างแล้วปรากฏว่าคนหางานไม่ได้ค่าจ้าง ตำแหน่งงาน หรือสิทธิประโยชน์อื่นไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจัดหางาน

- (๑) ให้ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้องจัดการให้คนหางานเดินทางกลับ รวมทั้งคืนค่าบริการและค่าใช้จ่ายให้แก่คนหางาน หากคนหางานต้องการจะเดินทางกลับ
- (๒) ผู้รับอนุญาตจัดหางานต้องคืนค่าบริการที่เรียกเก็บจากคนหางานไปแล้วเป็นอัตราส่วนกับค่าจ้างที่คนหางานได้รับจริง หากคนหางานประสงค์จะทำงานต่อไป

๑๓. กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ

ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นในกรมการจัดหางานเรียกว่า "กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ" เพื่อให้การสงเคราะห์แก่คนหางานประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังนี้

- (๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
 - (๒) เงินที่ผู้รับอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ นายจ้าง หรือคนหางานส่งเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๓) ดอกผลของกองทุน
 - (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
 - (๕) หลักประกันที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๓๔
- กิจการที่จะจ่ายเงินจากกองทุนได้นั้น ได้แก่กิจการดังต่อไปนี้
- (๑) จัดการให้คนหางานซึ่งถูกทอดทิ้งอยู่ในต่างประเทศได้เดินทางกลับประเทศไทย
 - (๒) ให้การสงเคราะห์แก่คนงานซึ่งไปหรือจะไปทำงานในต่างประเทศหรือทายาทโดยธรรมของบุคคลดังกล่าว
 - (๓) การคัดเลือกและทดสอบฝีมือและการฝึกอบรมคนหางานก่อนจะเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ

๑๔. หน้าทีของผู้รับอนุญาตจัดหางาน

เมื่อได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจัดหางานแล้ว ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน(ฉบับที่ ๒)พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนี้

- (๑) ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สำนักงาน ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต
- (๒) จัดให้มีสมุดทะเบียน บัญชี และเอกสารเกี่ยวกับธุรกิจของตนตาม แบบและรายการที่อธิบดีกำหนด
- (๓) จัดทำและส่งรายงานเกี่ยวกับการจัดหางานประจำเดือนตามแบบที่ อธิบดีกำหนดต่อนายทะเบียนภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป
- (๔) ต้องจดทะเบียนลูกจ้างหรือตัวแทนจัดหางานต่อนายทะเบียน และจัด ให้มีทะเบียนลูกจ้างและตัวแทนจัดหางานตามแบบที่อธิบดีกำหนด
- (๕) เมื่อออกไปปฏิบัติงานนอกสำนักงาน ผู้รับอนุญาต ผู้จัดการ ลูกจ้าง หรือตัวแทนจัดหางานต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง
- (๖) ผู้รับอนุญาตจัดหางานประสงค์จะจัดหาคนหางานจากจังหวัดอื่นนอก จากจังหวัดที่ได้รับอนุญาตให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ สำนักงานตั้งอยู่
- (๗) เมื่อใบอนุญาตจัดหางานหรือบัตรประจำตัวสูญหาย หรือถูกทำลาย ให้ผู้รับอนุญาตยื่นคำขอใบแทนตามแบบ จง ๑๘ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือถูกทำลาย
- (๘) ผู้รับอนุญาตต้องส่งคืนบัตรประจำตัวของผู้จัดการ ลูกจ้างหรือตัวแทน จัดหางาน เมื่อพ้นสภาพแล้วให้แก่นายทะเบียนภายใน ๗ วันนับแต่ วันที่ได้รับบัตรประจำตัวคืนจากผู้จัดการ ลูกจ้างหรือตัวแทนจัดห างาน
- (๙) การโฆษณาการจัดหางานจะต้องขออนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรี กำหนดว่าด้วยการโฆษณาการจัดหางาน

๑๕. สำหรับผู้รับอนุญาตจัดหางานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศซึ่งมีหน้าที่ ปฏิบัติตั้งแต่ ข้อ ๑ - ๘ แล้ว ยังต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ อีก กล่าวคือ

- หากประสงค์จะรับสมัครหรือประกาศรับสมัครคนหางานเป็นการ ล่วงหน้าให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน
- ในการจัดส่งคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งสัญญาจ้างงานที่ผู้รับอนุญาตจัดหางานในต่างประเทศ หรือตัวแทนจัดหางานทำกับคนหางานและเงื่อนไขการจ้างแรงงานที่นายจ้างในต่างประเทศหรือตัวแทนซึ่งได้รับมอบอำนาจจากนายจ้างดังกล่าวทำกับคนหางานต่ออธิบดี เพื่อพิจารณาอนุญาตก่อนส่งคนหางานไปต่างประเทศ
 - (๒) ส่งคนหางานเข้ารับการตรวจสอบสุขภาพตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ณ สถานพยาบาลที่อธิบดีกำหนด
 - (๓) ส่งคนหางานเข้ารับการทดสอบฝีมือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด
 - (๔) ส่งคนหางานที่ผ่านการคัดเลือกและทดสอบฝีมือเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายและขนบธรรมเนียม ประเพณีของประเทศที่คนหางานจะไปทำงาน ตลอดจนสภาพการจ้าง ณ สำนักงานทะเบียนจัดหางานจัดหางานกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถาบันเอ็นไอดีที่อธิบดีกำหนด
 - (๕) ส่งบัญชีรายชื่อคนหางานและสถานที่ทำงานในต่างประเทศของคนหางานพร้อมทั้งสำเนาสัญญาจ้างแรงงานให้แก่นายทะเบียนจัดหางานกลางภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่คนหางานออกเดินทาง
 - (๖) แจ้งเป็นหนังสือโดยแนบบัญชีรายชื่อคนหางานและสถานที่ทำงานในต่างประเทศของคนหางานตาม (๕) ให้สำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศที่คนหางานไปทำงาน สถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้น หรือสถานทูตไทยหรือสถานกงสุลไทยที่รับผิดชอบในการดูแลคนไทยในประเทศนั้นทราบ
 - (๗) รายงานให้นายทะเบียนจัดหางานกลางทราบภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไปเป็นประจำทุกเดือน ในกรณีที่ยังมีคนหางานไม่ได้งานทำตามสัญญาจ้างงาน
- ให้นายจ้างในต่างประเทศซึ่งทำสัญญาจ้างแรงงานกับคนหางาน ส่งเงินเข้ากองทุน ถ้าไม่อาจจัดให้นายจ้างส่งเงินดังกล่าวให้เป็นหน้าที่ของผู้รับอนุญาตต้องส่งเข้ากองทุน

- พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปรับปรุงประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๒๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ให้ครอบคลุมถึงคนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศ คนต่างด้าวที่อยู่ในระหว่างการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย และคนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ หรือกฎหมายอื่น ตลอดจนแก้ไขทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) นายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงาน
- (๒) นายทะเบียนไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงาน
- (๓) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานอื่น
- (๔) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวเปลี่ยนท้องที่ทำงาน
- (๕) นายทะเบียนไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวเปลี่ยนสถานที่ในการทำงาน

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงาน ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งไม่อนุญาตได้ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มิได้ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ หรือไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ หรือไม่อนุญาตให้ทำงานอื่นหรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงานตามมาตรา ๒๑ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือนายทะเบียน แล้วแต่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งไม่อนุญาต เมื่อได้รับอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้รับอุทธรณ์ไปส่งคณะกรรมการภายในสิบห้าวัน ให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีภายใน สิบห้าวันและให้รัฐมนตรีวินิจฉัยคำอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ ที่กล่าวในวรรคหนึ่งผู้อุทธรณ์มีสิทธิทำงานไปพลางก่อนได้ จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี

๒. พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

- (๑) บุคคลในคณะผู้แทนทางการทูต
- (๒) บุคคลในคณะผู้แทนทางกงสุล
- (๓) ผู้แทนของประเทศสมาชิก และพนักงานขององค์การสหประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ
- (๔) คนรับใช้ส่วนตัวซึ่งเดินทางจากต่างประเทศเพื่อมาทำงานประจำอยู่กับบุคคลในข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓
- (๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามความตกลงที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (๖) บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจเพื่อประโยชน์ในทางการศึกษา วัฒนธรรม ศิลปะ การกีฬา หรือกิจการอื่น ทั้งนี้ตามที่จะได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
- (๗) บุคคลซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่การกิจอย่างหนึ่งอย่างใด

๓. คำนิยามศัพท์

- (๑) "คนต่างด้าว" หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (๒) "ทำงาน" หมายความว่า การทำงานโดยใช้กำลังกายหรือความรู้ด้วยประสงค์ค่าจ้างหรือประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม
- (๓) "ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตทำงาน
- (๔) "ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาต
- (๕) "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการทำงานของคนต่างด้าว
- (๕) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๖) "นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าว
- (๗) "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมการจัดหางาน
- (๘) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ประเภทคนต่างด้าวที่มีสิทธิขออนุญาตทำงานได้ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มดังนี้

(๑) คนต่างด้าวทั่ว ๆ ไป หมายถึง

- คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว

(๒) คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่นที่มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เช่น พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม

(๓) คนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หมายถึง คนต่างด้าว ๔ ประเภท คือ

- คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใด แทนการเนรเทศหรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ
- คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย คนเข้าเมือง และอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับ ออกนอกราชอาณาจักร เช่น พวกญวนอพยพ ลาวอพยพ เนปาลอพยพ พม่าพลัดถิ่น หรือคนต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๕
- คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น เช่น บุคคลที่เกิดภายหลังวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ
- คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติ ตามประกาศของคณะปฏิรูป ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕

๕. การขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

(๑) คนต่างด้าวที่ยังไม่ได้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ให้นายจ้างที่ประสงค์จะให้คนต่างด้าวทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร ยื่นขอรับใบอนุญาตทำงานแทน และเมื่อได้รับแจ้งการอนุญาตแล้ว คนต่างด้าวจึงเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อรับใบอนุญาตและทำงานได้

(๒) คนต่างด้าวเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และประสงค์จะทำงาน ต้องปฏิบัติดังนี้

- คนต่างด้าวที่จะขออนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตทำงานภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เข้าราชอาณาจักร หรือ ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายนี้ ๆ โดยไม่ระหว่างรอรับใบอนุญาต ให้ผู้ยื่นคำขอทำงานไปพลางก่อนได้
- คนต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองจะต้องได้รับอนุญาตให้เข้ามาโดยมิใช่ในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่านและไม่นับบุคคลที่ขาดคุณสมบัติหรือต้องห้ามตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และได้รับใบอนุญาตทำงานแล้วนั้น ในกรณีที่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนมีระยะเวลาการทำงานไม่เกิน ๑๕ วัน จะทำงานได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้อธิบดี หรือ เจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบ (มาตรา ๑๑) ซึ่งงานที่จะอนุญาตให้คนต่างด้าวดังกล่าวทำได้นั้น จะต้องไม่เป็นงานห้าม ๓๕ อาชีพที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. ๒๕๒๒
- คนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว จะทำงานได้เฉพาะงานใน ๒๗ อาชีพ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กำหนดให้ทำและต้องได้รับใบอนุญาตทำงานแล้ว

๖. ระยะเวลาการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงาน

(๑) คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว จะพิจารณาให้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกิน ๑ ปี และให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่คนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรในขณะออกใบอนุญาต

- (๒) ใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๐) จะได้รับอนุญาตตามระยะเวลาซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอนุญาต
 - (๓) ใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวมีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี
 - (๔) กรณีคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวโดยไม่กำหนดเวลาแน่นอน ให้มีอายุสามสิบวันนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
๗. การต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว
- (๑) คนต่างด้าวจะต้องยื่นเรื่องขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนที่ใบอนุญาตจะหมดอายุ
 - (๒) ถ้าหากคนต่างด้าวยื่นภายในกำหนดเวลาแล้วสามารถทำงานไปพลางก่อนได้ จนกว่านายทะเบียนจะแจ้งผลการพิจารณาต่อใบอนุญาตหรือไม่อนุญาต
 - (๓) การต่ออายุใบอนุญาตจะได้รับการพิจารณาครั้งละไม่เกิน ๑ ปี
๘. หน้าที่ของคนต่างด้าวเมื่อได้รับใบอนุญาตให้ทำงานแล้วมีดังต่อไปนี้
- (๑) ต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัวหรืออยู่ ณ ที่ทำงานในระหว่างทำงาน เพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียนได้ตลอดเวลา (มาตรา ๑๘)
 - (๒) ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ต้องยื่นขอใบอนุญาตภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย (มาตรา ๑๙)
 - (๓) เมื่อเลิกทำงานต้องคืนใบอนุญาตทำงานให้แก่นายทะเบียนในท้องที่จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลิกทำงาน (มาตรา ๒๐)
 - (๔) ต้องทำงานตามที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น หากประสงค์จะทำงานอื่น หรือเปลี่ยนท้องที่หรือสถานที่ในการทำงาน ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน (มาตรา ๒๑)
 - (๕) คนต่างด้าวที่ได้รับการขยายระยะเวลาการทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่นต้องแจ้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับการขยายระยะเวลา (มาตรา ๑๕)

- (๖) ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และประสงค์จะทำงานต่อต้องยื่นคำขอต่ออายุ ใบอนุญาตต่อนายทะเบียนก่อน โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตสามารถทำงานไปพลางก่อนได้จนกว่านายทะเบียนจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ (มาตรา ๑๕)
- (๗) กรณีการเปลี่ยน ชื่อ นามสกุล สัญชาติ ที่อยู่อาศัยของคนต่างด้าว หรือชื่อสถานที่ทำงานต้องยื่นคำขอแก้ไขโดยไม่ชักช้า
๙. หน้าที่ของนายจ้างที่จ้างคนต่างด้าวต้องปฏิบัติดังนี้
- (๑) ห้ามรับคนต่างด้าวที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน หรือรับคนต่างด้าวเข้าทำงานลักษณะงานหรือเงื่อนไขต่างไปจากที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
- (๒) นายจ้างที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือให้ย้ายไปทำงานที่อื่นนอกจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือออกจากงานต้องแจ้งนายทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับเข้าทำงาน หรือย้ายหรือออกจากงาน (มาตรา ๒๓)

- พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย คำสั่งคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๖ ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๔ และพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔

มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุแห่งการอุทธรณ์มีดังนี้

- (๑) คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
- (๒) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสมาคมนายจ้าง
- (๓) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสมาคมนายจ้างพ้นจากตำแหน่ง
- (๔) นายทะเบียนมีคำสั่งเลิกสมาคมนายจ้าง
- (๕) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสหภาพแรงงาน
- (๖) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหภาพแรงงาน
- (๗) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสหภาพแรงงานพ้นจากตำแหน่ง
- (๘) นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสหภาพแรงงาน
- (๙) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสหพันธ์นายจ้าง

- (๑๐) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสหพันธ์นายจ้างพ้นจากตำแหน่ง
- (๑๑) นายทะเบียนมีคำสั่งเลิกสหพันธ์นายจ้าง
- (๑๒) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสหพันธ์แรงงาน
- (๑๓) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม
ข้อบังคับสหพันธ์แรงงาน
- (๑๔) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสหพันธ์แรงงานพ้นจากตำแหน่ง
- (๑๕) นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสหพันธ์แรงงาน
- (๑๖) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสภาองค์การนายจ้าง
- (๑๗) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสภาองค์การนายจ้างพ้นจาก
ตำแหน่ง
- (๑๘) นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสภาองค์การนายจ้าง
- (๑๙) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสภาองค์การลูกจ้าง
- (๒๐) นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
สภาองค์การลูกจ้าง
- (๒๑) นายทะเบียนมีคำสั่งให้กรรมการสภาองค์การลูกจ้างพ้นจาก
ตำแหน่ง
- (๒๒) นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสภาองค์การลูกจ้าง

นายจ้าง สมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง สภาองค์การนายจ้าง ลูกจ้าง
สหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงาน ผู้ขอจดทะเบียน กรรมการแล้วแต่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์
เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ ตามมาตรา ๒๓
มาตรา ๕๕ มาตรา ๗๔ มาตรา ๘๓ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๔ มาตรา ๑๐๗ มาตรา
๑๑๑ มาตรา ๑๑๘ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์
พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๒๓ เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการดังต่อไปนี้

- (๑) การรถไฟ
- (๒) การท่าเรือ
- (๓) การโทรศัพท์หรือโทรคมนาคม
- (๔) การผลิตหรือจำหน่ายพลังงาน หรือกระแสไฟฟ้าแก่
ประชาชน
- (๕) การประปา

- (๖) การผลิตหรือการกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๗) กิจการโรงพยาบาลหรือกิจการสถานพยาบาล
- (๘) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้พนักงานประหม่อมข้อพิพาทแรงงานส่งข้อพิพาทแรงงานให้คณะกรรมการ
แรงงานสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยและแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่
รับข้อพิพาทแรงงาน

นายจ้าง สมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง ลูกจ้าง สหภาพแรงงานหรือ
สหพันธ์แรงงานมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย ให้
รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ทั้งสองฝ่ายทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ที่มีคำอุทธรณ์ภายในกำหนดและ
คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องต้องปฏิบัติ
ตาม

มาตรา ๕๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่า
ผู้ยื่นคำขอมิชอบสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๕๖ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๕๘ และวัตถุประสงค์
ประสงค์ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบ
สำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้าง นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มี
คำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้วให้รับจดทะเบียนและออกใบ
สำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้าง นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับ
จดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้โดยทำ
เป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการ
ต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๗๔ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อ รัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๘๓ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) เมื่อปรากฏว่า การดำเนินการของสมาคมนายจ้างขัดต่อ วัตถุประสงค์ขัดต่อกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจหรือ ความมั่นคงของประเทศหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๒) เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะ และไม่ดำเนินการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่นายทะเบียน กำหนด หรือภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนขยายระยะเวลาให้สิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าวหรือ
- (๓) เมื่อสมาคมนายจ้างไม่ดำเนินการกิจการติดต่อกันเป็นเวลาเกิน สองปี

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือ ให้สมาคมนายจ้างนั้นทราบโดยมิชักช้า

คำสั่งให้เลิกสมาคมนายจ้างตามมาตรา ๘๓ กรรมการเกินกึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ถูกสั่งให้เลิกมีสิทธิเข้าชื่อกันอุทธรณ์ คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับอุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไป เพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

คำสั่งเลิกสมาคมนายจ้างให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์หรือเมื่อศาลแรงงานวินิจฉัยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๑ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่า ผู้ยื่นคำข้อมีคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๘๘ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๙๐ แล้ววัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงานนั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า คำขอหรือร่างข้อบังคับไม่ถูกต้องตามวรรคหนึ่ง ให้มีคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้วให้รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สหภาพแรงงาน นั้น

ถ้านายทะเบียนเห็นว่า ไม่อาจรับจดทะเบียนได้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยมิชักช้า

ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนนั้นต่อรัฐมนตรีได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๙๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสหภาพแรงงานจะกระทำได้ โดยมติที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้ว

ให้รามาตรา ๙๑ มาใช้บังคับแก่การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๗ ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งตามมาตรา ๑๐๖ มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับคำสั่ง

ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีผู้อุทธรณ์มีสิทธิดำเนินการต่อไปเพื่อให้ศาลแรงงานพิจารณาวินิจฉัยได้

มาตรา ๑๑๑ ให้นำมาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาใช้บังคับแก่การเลิกสหภาพแรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสมาคมนายจ้าง ในหมวด ๖ และสหภาพแรงงานในหมวด ๗ มาใช้บังคับแก่สหพันธ์นายจ้างและสหพันธ์แรงงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๙ สมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างไม่น้อยกว่าห้าแห่ง อาจจัดตั้งสภาองค์การนายจ้าง เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ได้

สภาองค์การนายจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สภาองค์การนายจ้างเป็นนิติบุคคล

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย สมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหพันธ์นายจ้างในหมวด ๘ มาใช้บังคับแก่สภาองค์การนายจ้างโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๐ สหภาพแรงงานหรือสหพันธ์แรงงานไม่น้อยกว่าสิบแห่ง อาจจัดตั้งสภาองค์การลูกจ้าง เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ได้

สภาองค์การลูกจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สภาองค์การลูกจ้างเป็นนิติบุคคล

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย สหภาพแรงงานในหมวด ๗ และสหพันธ์แรงงานในหมวด ๘ มาใช้บังคับแก่สภาองค์การลูกจ้างโดยอนุโลม

๒. นิยามศัพท์

(๑) "รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

- องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ
- บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าและหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวข้างต้นมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๒) "พนักงาน" หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจแต่ไม่หมายความรวมถึง ฝ่ายบริหาร

- (๓) "ฝ่ายบริหาร" หมายความว่า พนักงานรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ระดับหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป และหมายความรวมถึงผู้อำนวยการ ผู้ว่าการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ กรรมการผู้จัดการ และผู้จัดการ ด้วย
- (๔) "สิทธิประโยชน์" หมายความว่า สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับวันและเวลาทำงาน ค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการของพนักงาน
- (๕) "นัดหยุดงาน" หมายความว่า การที่พนักงานร่วมกันไม่ทำงาน หรือร่วมกันเฉื่อยงานถ่วงงาน หรือกระทำโดย วิธีใด ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจต้องหยุด ชะงักหรือช้าลง เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่รัฐวิสาหกิจ หรือประชาชน
- (๖) "สมาคม" หมายความว่า สมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๗) "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ สัมพันธ์
- (๘) "นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๙) "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากราชการให้ปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้
- (๑๐) "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไป จัดให้มีข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างในกรณีสงสัยให้ถือข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (มาตรา ๑๐)

๔. ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างอย่างน้อยต้องมีข้อความเกี่ยวกับเงื่อนไขการจ้างหรือการทำงาน วันเวลาทำงาน ค่าจ้าง สวัสดิการ การร้องทุกข์ การเลิกจ้าง การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการต่ออายุข้อตกลง (มาตรา ๑๑)

๕. อายุของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

- จะตกลงให้ใช้บังคับเกิน ๓ ปีไม่ได้
- ถ้ามีได้กำหนดอายุไว้ ให้ถือว่าข้อตกลงใช้บังคับ ๑ ปี
- ถ้าอายุข้อตกลงสิ้นสุดลงและยังมีได้ตกลงใหม่ให้ใช้บังคับต่อไป
คราวละ ๑ ปี (มาตรา ๑๒)

๖. ถ้าจะกำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง นายจ้างหรือลูกจ้างต้องแจ้งข้อเรียกร้องเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ (มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง)

๗. ถ้าลูกจ้างเป็นผู้แจ้ง (เว้นแต่สหภาพแรงงานเป็นผู้แจ้ง) ข้อเรียกร้อง ต้องมีรายชื่อและลายมือชื่อของลูกจ้าง ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ของลูกจ้างทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องนั้น (มาตรา ๑๓ วรรคสามมาตรา ๑๕ วรรคสอง)

๘. สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานอาจแจ้งข้อเรียกร้องแทนก็ได้ แต่ในกรณีสหภาพแรงงานต้องมีสมาชิกเป็นลูกจ้างไม่น้อยกว่า ๑/๕ ของลูกจ้างทั้งหมด ถ้าสงสัยอาจร้องให้พนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานตรวจและออกหนังสือรับรองก็ได้ (มาตรา ๑๔)

๙. ผู้เข้าร่วมในการเจรจาของฝ่ายนายจ้าง นอกจากนายจ้างแล้ว อาจจะ ตั้งผู้ซึ่งเป็นกรรมการ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือลูกจ้างประจำของนายจ้าง กรรมการของ สมาคมนายจ้างหรือกรรมการของสหพันธ์นายจ้างมีจำนวนไม่เกิน ๗ คนระบุชื่อไว้ในข้อเรียกร้อง (มาตรา ๑๓ วรรคสอง)

๑๐. ผู้เข้าร่วมในการเจรจาของฝ่ายลูกจ้าง อาจตั้งเป็นผู้แทน ดังนี้
- เป็นลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้อง หรือเป็นกรรมการของ สหพันธ์แรงงานที่ลูกจ้างซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องเป็นสมาชิก (มาตรา ๑๔) มีจำนวนไม่เกิน ๗ คน
 - การเลือกตั้งผู้แทน ลูกจ้างจะจัดการเองหรือจะร้องขอให้พนักงาน ประนอมข้อพิพาทแรงงานจัดการแทนก็ได้ (มาตรา ๑๔)
 - ถ้าเลือกตั้งแล้ว ให้ระบุชื่อผู้แทนพร้อมกับการแจ้งข้อเรียกร้อง (มาตรา ๑๓ วรรคสาม)